



Slovenská
obchodná
a priemyselná
komora

RADA ZAMESTNÁVATEĽOV PRE SYSTÉM DUÁLNEHO VZDELÁVANIA

Metodický pokyn MP-01a-2016, dodatok č. 1

Dátum platnosti: 27.9.2018

Zabezpečenie prípravy inštruktorov pre praktické vyučovanie u zamestnávateľa na pracovisku zamestnávateľa (systém školského vzdelávania)

Dodatkom č. 1 sa vydáva metodický pokyn v aktualizovanom plnom znení.

	Vypracoval	Schválil po prerokovaní v Rade zamestnávateľov pre SDV dňa 27.9.2018
Meno	Ladislav Kováč, Peter Fečík	Rada zamestnávateľov pre SDV
Dátum	13.9.2018	27.9.2018
Podpis		Andrej Hutta, predseda RZSDV

Obsah

Úvod.....	3
1. Legislatívne východiská	3
2. Činnosť inštruktora v systéme školského vzdelávania.....	4
3. Príprava inštruktorov pre systém školského vzdelávania	5
3.1 Obsah prípravy inštruktorov pre SŠV	5
3.2 Rozsah prípravy inštruktorov pre SŠV	6
4. Záverečná skúška prípravy inštruktorov.....	6
4.1 Certifikát inštruktora	6
4.1.1 Certifikát inštruktora pre SŠV	6
4.1.2 Evidencia vydaných certifikátov	7
5. Záver	7
6. Prílohy.....	7
1.1.1 Vzor žiadosti o splnomocnenie k príprave inštruktorov pre SŠV a vzor čestného prehlásenia.....	7
1.1.2 Vzor splnomocnenia k príprave inštruktorov.....	7
1.1.3 Vzor prezenčnej listiny z prípravy inštruktorov pre SŠV.....	7
1.1.4 Vzor certifikátu inštruktora pre SŠV – príprava inštruktora.....	7
1.1.5 Vzor evidencie vydaných certifikátov inštruktorov.....	7

Úvod

Praktické vyučovanie, ktoré je hlavnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania, sa vykonáva u zamestnávateľa pod vedením hlavného inštruktora, inštruktora alebo majstra odbornej výchovy. Praktické vyučovanie u zamestnávateľov môže byť poskytované v systéme duálneho vzdelávania alebo v systéme školského vzdelávania (SŠV). Miestom, na ktorom žiak vykonáva praktické vyučovanie pod vedením hlavného inštruktora a inštruktora je v systéme duálneho vzdelávania (SDV) pracovisko praktického vyučovania. **Miestom, na ktorom žiak vykonáva praktické vyučovanie pod vedením inštruktora je v systéme školského vzdelávania pracovisko zamestnávateľa.** Ďalej sa uvádza iba praktické vyučovania pod vedením inštruktora v systéme školského vzdelávania.

Inštruktor ako vzdelávajúca osoba, je kľúčovým faktorom kvality a príťažlivosti odborného vzdelávania a prípravy. Významne prispieva k uplatniteľnosti absolventa odborného vzdelávania na trhu práce. Inštruktor svojou vzdelávacou činnosťou môže pozitívne ovplyvniť konkurencieschopnosť podniku, ako aj profesionálnu a osobnú perspektívu jeho zamestnancov. Prípravu inštruktora, ktorá je základným predpokladom úspešnosti odborného vzdelávania a prípravy u zamestnávateľov, zabezpečuje stavovská alebo profesijná organizácia.

Rada zamestnávateľov pre systém duálneho vzdelávania (RZSDV), uvedomujúc si dôležitosť prípravy inštruktora na odborné vzdelávanie v súlade s požiadavkami zamestnávateľov, v súlade s § 32 ods. 2 písm. d) zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave v znení neskorších predpisov vydáva po prerokovaní so stavovskými a profesijnými organizáciami tento metodický pokyn upravujúci zabezpečenie prípravy inštruktora pre SŠV. Metodický pokyn je určený pre všetky stavovské a profesijné organizácie s vecnou pôsobnosťou k jednotlivým skupinám odborov vzdelávania podľa prílohy vyhlášky č. 251/2018 Z. z. o sústave odborov vzdelávania pre stredné školy a o vecnej pôsobnosti k odborom vzdelávania.

1. Legislatívne východiská

Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave v znení neskorších predpisov:

§ 4 Formy praktického vyučovania

(1) Praktické vyučovanie žiaka sa vykonáva formou odborného výcviku, odbornej praxe alebo praktického cvičenia.

(2) Odborný výcvik sa organizuje ako odborný vyučovací predmet učebného odboru. Odborný výcvik sa organizuje aj ako odborný vyučovací predmet študijného odboru, ak sa vykonáva v rozsahu najmenej 1 400 vyučovacích hodín za celú dĺžku štúdia príslušného študijného odboru. Odborný výcvik sa vykonáva pod vedením majstra odbornej výchovy alebo inštruktora.

(3) Odborná prax sa organizuje ako odborný vyučovací predmet študijného odboru. Odborná prax sa vykonáva pod vedením učiteľa odbornej praxe, majstra odbornej výchovy alebo inštruktora.

§ 8 Pracovisko zamestnávateľa

(4) Odborný výcvik alebo odbornú prax na pracovisku zamestnávateľa môžu pod vedením jedného inštruktora vykonávať najviac traja žiaci. Inštruktor poskytuje majstrovi odbornej výchovy alebo učiteľovi odbornej praxe, ktorého určí riaditeľ strednej odbornej školy, informácie o činnosti, ktorú žiak počas praktického vyučovania vykonával a informácie o správaní žiaka. Najvyšší počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy alebo učiteľa odbornej praxe, ktorému inštruktor poskytuje informácie je 40 žiakov.

§ 21 Zamestnávateľ v procese praktického vyučovania

- (3) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby sa praktické vyučovanie vykonávalo
- a) v súlade s ustanovenou organizáciou výchovy a vzdelávania v stredných školách,
 - b) cvičnou prácou a produktívnou prácou, ktoré zodpovedajú povolaniu, skupine povolání alebo odborným činnostiam, na ktoré sa žiak pripravuje a

c) pod vedením majstra odbornej výchovy, učiteľa odbornej praxe, hlavného inštruktora alebo inštruktora.

§ 22 Inštruktor

(1) Inštruktor je fyzická osoba, pod vedením ktorej žiak vykonáva praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa alebo na pracovisku praktického vyučovania, ak

a) je v pracovnoprávnom vzťahu so zamestnávateľom alebo je zamestnávateľom, ktorý je samostatne zárobkovo činná osoba,

b) dosiahla najmenej

1. stredné odborné vzdelanie v príslušnom učebnom odbore alebo v príbuznom učebnom odbore, v ktorom sa žiak pripravuje,

2. úplné stredné odborné vzdelanie v príslušnom študijnom odbore alebo v príbuznom študijnom odbore, v ktorom sa žiak pripravuje, alebo

3. vyššie odborné vzdelanie v príslušnom študijnom odbore alebo v príbuznom študijnom odbore, v ktorom sa žiak pripravuje,

c) vykonávala najmenej tri roky povolanie alebo odborné činnosti v rozsahu vzdelávacích štandardov pre príslušný študijný odbor alebo v rozsahu vzdelávacích štandardov pre príslušný učebný odbor, v ktorom sa žiak pripravuje,

d) má preukaz alebo iný doklad preukazujúci odbornú spôsobilosť, ak sa na výkon príslušného povolania takáto odborná spôsobilosť vyžaduje a

e) má potvrdenie o absolvovaní prípravy inštruktora vydané príslušnou stavovskou organizáciou alebo príslušnou profesijnou organizáciou zameranej na

1. zabezpečenie práv a povinností žiaka pri praktickom vyučovaní,

2. organizáciu praktického vyučovania,

3. opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri praktickom vyučovaní,

4. hmotné zabezpečenie žiaka,

5. finančné zabezpečenie žiaka,

4. vzdelávacie štandardy pre praktické vyučovanie pre príslušný študijný odbor alebo pre príslušný učebný odbor,

5. spôsob účasti inštruktora na hodnotení a klasifikácii žiaka.

(2) Stupeň dosiahnutého vzdelania podľa odseku 1 písm. b) sa nevyžaduje, ak inštruktor vykonával najmenej päť rokov povolanie alebo odborné činnosti v rozsahu vzdelávacích štandardov pre príslušný študijný odbor alebo v rozsahu vzdelávacích štandardov pre príslušný učebný odbor, v ktorom sa žiak pripravuje.

(3) Fyzická osoba, ktorá prvý krát začne vykonávať činnosť inštruktora a nespĺňa podmienku podľa odseku 1 písm. e), splní ju najneskôr do jedného roka od začiatku výkonu činnosti inštruktora.

§ 32 Stavovská organizácia a profesijná organizácia

(2) Stavovská organizácia a profesijná organizácia v oblasti odborného vzdelávania a prípravy

d) zabezpečuje prípravu hlavných inštruktorov a inštruktorov a vydáva potvrdenia o absolvovaní prípravy hlavného inštruktora a potvrdenie o absolvovaní prípravy inštruktora,

§ 56

(1) Fyzická osoba, ktorá vykonávala činnosť inštruktora podľa predpisov účinných do 31. marca 2015, absolvuje prípravu inštruktora podľa § 22 ods. 1 písm. e) najneskôr do 31. augusta 2016.

(2) Do 31. augusta 2019 môže vykonávať činnosť inštruktora aj fyzická osoba, ktorá nespĺňa podmienku podľa § 22 ods. 1 písm. b) druhého bodu, ak dosiahla stredné odborné vzdelanie v príbuznom učebnom odbore.

(3) Do 31. augusta 2019 môže vykonávať činnosť inštruktora aj fyzická osoba, ktorá nespĺňa podmienku podľa § 22 ods. 1 písm. b) tretieho bodu, ak dosiahla stredné odborné vzdelanie v príbuznom učebnom odbore alebo úplné stredné odborné vzdelanie v príbuznom študijnom odbore.

2. Činnosť inštruktora v systéme školského vzdelávania

V systéme školského vzdelávania zodpovedá za celé odborné vzdelávanie a prípravu vrátane praktického vyučovania stredná odborná škola, ktorá rozhoduje o výbere zamestnávateľa pre poskytovanie praktického vyučovania a o výbere žiakov bez učebnej zmluvy, ktorí sa zúčastnia praktického vyučovania u zamestnávateľa na pracovisku zamestnávateľa.

Inštruktor v SŠV je fyzická osoba v postavení inštruktora v zmysle zákona o odbornom vzdelávaní a príprave, pod vedením ktorej žiak vykonáva praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa.

Inštruktor v SŠV vykonáva činnosti priamo spojené s výkonom praktického vyučovania žiaka, ktoré sú zamerané na prípravu žiaka na výkon povolania, pre ktoré sa žiak pripravuje. Inštruktor vedie žiakov v rámci praktického vyučovania v rozsahu výrobnéj činnosti, ktorá zodpovedá jeho pracovnému zaradeniu.

Inštruktor vedie iba základnú dokumentáciu spojenú s praktickým vyučovaním ako napr. dochádzku jemu pridelených žiakov, hodnotiaci list žiakov, podklady pre hmotné a finančné zabezpečenie žiakov a pod.

Inštruktor sa v oblasti praktického vyučovania riadi najmä pokynmi majstra odbornej výchovy, ktorý je zamestnancom školy, ktorá má so zamestnávateľom uzatvorenú zmluvu o poskytovaní praktického vyučovania podľa § 8 zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave.

Rozsah činností vykonávaných inštruktorom v SŠV:

- ✓ vedenie žiakov pri výkone praktického vyučovania,
- ✓ pridelovanie cvičnej alebo produktívnej práce,
- ✓ sledovanie pracovnej činnosti žiakov, dodržiavania bezpečnosti, dodržiavania pracovných postupov a pod.,
- ✓ usmerňovanie žiakov pri vykonávaných činnostiach v rámci praktického vyučovania,
- ✓ oboznamovanie žiakov s náplňou vyučovacieho dňa,
- ✓ hodnotenie pracovnej činnosti žiakov,
- ✓ príprava podkladov a podieľanie sa na hodnotení a klasifikácii žiakov,
- ✓ príprava podkladov pre hmotné a finančné zabezpečenie žiakov.
- ✓ atď.

3. Príprava inštruktorov pre systém školského vzdelávania

Prípravu inštruktorov, pod vedením ktorých vykonáva žiak praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa, môže na základe splnomocnenia od stavovskej alebo profesijnej organizácie vykonávať stredná odborná škola, ktorá má uzatvorenú so zamestnávateľom zmluvu o poskytovaní praktického vyučovania.

Stredná odborná škola vykonáva prípravu inštruktorov pre SŠV prostredníctvom pedagogického zamestnanca strednej odbornej školy určeného riaditeľom školy, ktorý:

- má minimálne úplné stredné odborné vzdelanie,
- má minimálne 3 roky praxe v činnosti zástupcu riaditeľa pre praktické vyučovanie alebo majstra odbornej výchovy, ak sa praktické vyučovanie vykonáva formou odborného výcviku,
- má minimálne 3 roky praxe v činnosti zástupcu riaditeľa pre praktické vyučovanie alebo učiteľa odbornej praxe, ak sa praktické vyučovanie vykonáva formou odbornej praxe alebo umeleckej praxe.

3.1 Obsah prípravy inštruktorov pre SŠV

Príprava inštruktorov pre SŠV je zameraná na:

1. Praktické vyučovanie u zamestnávateľa
 - praktické vyučovanie,
 - požiadavky na výkon praktického vyučovania,
 - inštruktor praktického vyučovania.
2. Žiak v praktickom vyučovaní
 - osobnosť žiaka,
 - poznávanie osobnosti žiaka,

- vedenie a rozvoj osobnosti žiaka,
- cvičná a produktívna práca žiakov,
- **zabezpečenie práv a povinností žiaka pri praktickom vyučovaní,**
- **opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri praktickom vyučovaní,**
- **spôsob účasti inštruktora na hodnotení a klasifikácii žiaka,**
- **hmotné a finančné zabezpečenie žiaka,**
- nábor žiakov pre odborné vzdelávanie a prípravu.

3. Výkon praktického vyučovania

- **organizácia**, rozsah a výkon **praktického vyučovania**,
- dokumentácia praktického vyučovania,
- koordinácia praktického a teoretického vyučovania.

4. Obsah praktického vyučovania

- **vzdelávacie štandardy pre praktické vyučovanie pre príslušný študijný odbor alebo pre príslušný učebný odbor,**
- tematický a preraďovací vzdelávací plán.

3.2 Rozsah prípravy inštruktorov pre SŠV

Zameranie prípravy inštruktorov pre SŠV	Príprava inštruktorov pre SŠV
1. Praktické vyučovanie u zamestnávateľa	1 h
2. Žiak v praktickom vyučovaní	5 h
3. Výkon praktického vyučovania	1 h
4. Obsah praktického vyučovania	1 h
SPOLU	8 h

Pozn.: Príprava inštruktorov sa môže podľa potreby zamestnávateľa uskutočniť aj v inom časovom rozložení a to napr. ako 2 štvorhodinové prípravy inštruktora, ako 4 dvojhodinové prípravy inštruktora a pod.. Celkový rozsah prípravy inštruktora musí ostať zachovaný.

4. Záverečná skúška prípravy inštruktorov

Príprava inštruktorov pre systém školského vzdelávania, v ktorom žiak bez učebnej zmluvy vykonáva praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa pod vedením inštruktora, sa neukončuje záverečnou skúškou.

4.1 Certifikát inštruktora

Certifikát inštruktora je potvrdením o absolvovaní prípravy inštruktora v zmysle § 32 ods. 2 písm. d) zákona o odbornom vzdelávaní a príprave.

Certifikát inštruktora obsahuje aj zameranie prípravy inštruktora a oprávnenie inštruktora vykonávať praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa v systéme školského vzdelávania.

Záväznú vzory certifikátov inštruktora sú prílohou tohto metodického pokynu.

4.1.1 Certifikát inštruktora pre SŠV

Certifikát inštruktora pre SŠV sa vydáva s platnosťou na dobu 7 rokov.

Certifikát inštruktora pre SŠV platí iba pre poskytovanie praktického vyučovania na pracovisku zamestnávateľa v systéme školského vzdelávania, nakoľko príprava inštruktora pre SŠV nie je zameraná na systém duálneho vzdelávania v príslušnom študijnom alebo učebnom odbore vzdelávania.

Certifikát inštruktora pre SŠV vydáva na základe splnomocnenia od stavovskej alebo profesijnej organizácie stredná odborná škola, vykonávajúca prípravu inštruktora.

4.1.2 Evidencia vydaných certifikátov

Stredná odborná škola zasiela 2 krát ročne zoznam vydaných potvrdení o absolvovaní prípravy inštruktora (certifikát inštruktora) stavovskej alebo profesijnej organizácii.

Evidenciu vydaných potvrdení o absolvovaní prípravy inštruktora vedie stavovská alebo profesijná organizácia.

5. Záver

Odborné vzdelávanie a príprava je investíciou do budúcnosti zamestnávateľa a dôležitou súčasťou firemnej kultúry.

Metodika zabezpečenia prípravy inštruktorov je otvorený dokument. Návrhy na jej úpravu sa predkladajú stavovským a profesijným organizáciám prostredníctvom Rady zamestnávateľov pre systém duálneho vzdelávania.



Inštruktore praktického vyučovania pre systém školského vzdelávania môže vykonávať činnosť hlavného inštruktora pre SDV iba po absolvovaní prípravy hlavných inštruktorov pre SDV.

Inštruktore praktického vyučovania pre systém školského vzdelávania môže vykonávať činnosť inštruktora pre SDV iba po absolvovaní prípravy inštruktora pre SDV.

Pozn.: Zabezpečenie prípravy inštruktorov pre praktické vyučovanie u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania (systém duálneho vzdelávania) upravuje metodický pokyn č. MP-02-2016 v znení dodatku č. 1.

6. Prílohy

- 1.1.1 Vzor žiadosti o splnomocnenie k príprave inštruktorov pre SŠV a vzor čestného prehlásenia.
- 1.1.2 Vzor splnomocnenia k príprave inštruktorov.
- 1.1.3 Vzor prezenčnej listiny z prípravy inštruktorov pre SŠV.
- 1.1.4 Vzor certifikátu inštruktora pre SŠV – príprava inštruktora.
- 1.1.5 Vzor evidencie vydaných certifikátov inštruktorov.